

DRUŠTVENE VESTI

Skozi današnje dni . . .

Fr. Tanjšek, Št. Andraž.

Težka je naša pot skozi življenje. Vodi nas skozi morje skrbi in težav, skozi jezero zmot in prevar. Na obzorju se kopičijo grozeči oblaki, od katerih nam preti nevarnost. Vse večja nezadovoljnost vlada v svetu; nezadovoljni smo z današnjim načinom življenja, s sedanjim družabnim redom. Napredujoča kultura ne donša zaželjene sreče, ker se vedno bolj oddaljuje od svoje prave podlage, od narave. Zato pa velja opomin: Nazaj k naravi! Nazaj k preprostosti, nazaj k častitljivim tradicijam našega slovenskega ljudstva!

V prirodi nam pravo veselje življenje krepil! Poglejmo našega kmeta! Ostal je zvest svojim očetom, zvest skozi rodove podedovanim tradicijam. Živi in dela v prirodi; njemu je božja narava vcepila v dušo plemenita čustva; vzgojila mu je ljubezen in spoštovanje do soljudi. Ne pozna sebičnosti in koristolovstva, marveč se do skrajnosti žrtvuje za blagor skupnosti. Niso ga premamile dvomljive dobrine današnje laži-prosvete in kulture, ni ga pokvarilo težko vzdušje mestnih razvad in grehot. Preprost je v obleki in obnašanju, zmeren v jedi in pijači, spremen in ponižen v javnem življenju. Nikdar ni šilil v ospredje, nikoli in nikjer ni povzdigoval lastne osebe. Živi edino svojemu domu, vsega se je posvetil svoji zemlji. Z veseljem in ljubeznijo v srcu obdeluje polje in vinograd, v delu išče razvedrila, z delom si utrjuje zdravje in moč. Vso skrb obrača v to, da bi se njegov dom in grunt še lepše razvil, da bi zemlja njemu in drugim dovolj živela dala. Takšen je naš kmet. Priroda ga je s pomočjo božje milosti, ki ji je Evharistija glavni vir, izoblikovala v

nepokvarjen in plemenit značaj ter mu dala čutečo dušo, ki se zaveda, da je vse delo zaman, če ni blagoslova od zgoraj. Četudi je težka pot skozi današnje dni, njemu vendar vdanost z obraza žari.

*

Prosvetna zveza v Mariboru. Pripravljalni odbor za ustanovitev društva »Prosvetna zveza v Mariboru« je vložil pri pristojni državni oblasti nova pravila Prosvetne zveze. Banska uprava dravske banovine je zahtevala popravke v nekaterih točkah predloženih pravil. Pripravljalni odbor je te popravke izvršil v zahtevanem smislu ter pravila zopet poslal banski upravi, ki pa je prošnjo odbila. — Zoper odločbo bana dr. Puca se vložil pritožba na ministrstvo za notranje posle.

*

DVE VELIČASTNI EVHARISTIČNI MANIFESTACIJI NAŠIH FANTOV.

Na dveh lepih in uspešnih fantovskih taborih so pokazali naši fantje svojo zvestobo do katoliških načel in heomajno ljubezen do svete Evharistije. Jasno in določno so izpovedali, da mora biti odslej sv. Rešnje Telo središče in žarišče vsega fantovskega hotenja in mišljenja. Pri Sv. Tomažu nad Vojnikom je bilo zbranih okoli 1000 fantov. V veličastni procesiji se je pomikalo na hrib Sv. Tomaža, kjer so fantje prejšnji dan postavili do 20 metrov visoka mlaja, okoli 600 fantov. Strumne in navdušenja polne so bile fantovske vrste. Čudili smo se, ko smo videli to samozavest in odločen nastop. Na čelu spreveda je svirala trnoveljska godba, za njo pa fantovski prapori. Zunaj na prostem je bil pred cerkvijo postavljen oltar in govorniški oder. Pridigal je zastopnik prevzvišenega nadpastirja mil. g. kanonik dr. Zagar iz Maribora, kateri je tudi daroval sv. mašo, ob asistenci gg. kaplana Pušnjaka in superiorja lazaristov Flisa. Po sv. maši je bilo manifestacijsko zborovanje, katerega je vodil novocerkovski g. dekan Pavel Zagar. Slavnostni govornik je bil g. Mirko Geratič, ki je govoril o življenju s Cerkvijo in

o poglobitvi verskega življenja potom sv. Evharistije. Za njim so še govorili tudi zastopniki fantov iz posameznih župnij in domači župnik gospod Lasbajer. Po končani proslavi so se fantovske vrste zopet strnile v povorke ter z godbo odšle k župni cerkvi, kjer je bil razhod. Binkoštni pondeljek je bil vsekakor za fante iz novocerkovske dekanije, zlasti še za vojniške fante, ki so prevzeli organizacijo prireditve v svoje roke, imeniten dan, ko se je pokazala stranjenost fantov in pa njihova zavednost v najlepši luči. — Na trojiško nedeljo pa so se zbrali fante iz gornjegrajske dekanije v Nazarjih, da tudi oni povdarijo ljubezen do Evharističnega Kralja. Nad 600 fantov se je zbralo iz cele dekanije.

Lepo je bilo videti fante, ko so šli v procesiji, med petjem lavretanskih litanij, med slovesnim zvonjenjem in pokanjem topičev v cerkev Matere božje. Pridigo je mel kaplan Nace Paluc iz Ljubnega. Sv. mašo je daroval ob asistenci p. Konstantina in kaplana Paluca domači župnik p. Kerubin Tušek. Med mašo so dovršeno peli moški zbori savpevskega okrožja pod vodstvom organista iz Mozirja. Po maši se je do 1000 glava množica strnila pred cerkvijo. Zborovanje je otvoril tajnik dekanijskega vodstva Miklič ter podal besedo podpredsedniku škofijskega vodstva FKA Mirku Geratiču iz Maribora, ki je govoril o sv. Evharistiji kot najuspešnejšem sredstvu za poglobitev verskega življenja. Za njim je govoril akademik Ciril Žebot o delu mladine v Katoliški akciji. Zborovanje sta pozdravila še kaplan Paluc in zastopnik šm helških fantov. S pesmijo »Povsod Boga« se je ta manifestacija končala. — Popoldne pa so še imeli svojo evharistično slavnost mozirski fantje. Postavili so 12 m visok evharistični križ, ki se ponosno dviga na Brecljevem hribu nad Mozirjem. Križ je blagoslovil domači gospod župnik Krošelj ob asistenci p. Konstantina. Po govoru domačega gospoda župnika sta še govorila akademik Ciril Žebot in Mirko Geratič. Gornjesavinjska in Zadrecška dolina se je tako dostojno pripravila na evharistični kongres. Dal Bog, da bi ta zborovanja obrodila trajen uspeh ter vso moško mladino združila okrog evharističnega oltarja!

liji naletimo na stavbe termitov (posebna vrsta mravelj), ki so visoke 7 m, graditelj pa je dolg 3 mm. Ob reki Kongo v Afriki so termitske stavbe, ki segajo v višino 12 m, zidarji teh gradov so dolgi 5 mm.

Stare natakariče.

V mestu Broumov na Čehoslovaškem je izšla naredba, po kateri morajo biti stare natakariče najmanj 50 let.

Znameniti egipčanski labirint.

katerega so prištevili v starodavnih časih k sedmim svetovnim čudesom, je bil neke vrste tempeljska stavba z 27 dvorišči. Starogrški zgodovinar Herodot opisuje ta labirint in pravi, da je ob-

zbira vsa poročila o nevihtah, je priznal, da sta omenjeni dan popoldne dve silno hudi nevihti hiteli čez Visovlje in Slov. Bistrico in na svojem potu povsod sipali točo, le tukaj ne, kjer smo pridno in neprenehoma streljali. Tu moram opozarjati, da ob viharjih dnevih, kar je gotovo že vsak opazil, za prvo nevihto prihaja druga in tretja in še več, torej se ne sme po odbiti prvi nevarnosti ponehati s streljanjem. Dne 24. julija 1899 sem od 7. ure zjutraj do polnoči naštel 12 neviht in smo morali skoraj ves čas streljati. — V ptujskem okraju je kakih 60 strelišč, okoli Radgone 30, koliko v drugih krajih, poročevalec ni izvedel. Iz vseh krajev pa, kjer so strelišča, se mu je naznanjalo, da jih toča ni zadela.

Potem so poročali Italijani iz raznih krajev, da je okoli Beneškega 740, po Lombardiji 570, v Piemontu 440 strelišč, pa tudi drugod po zgornji Italiji jih je več sto. Vsi brez izjeme so priznali, da so se s streljanjem ubranili toče. Shod je potem izrekel, da so uspehi streljanja proti toči tako ugodni, da se bo tem potom moglo zabraniti vsako točo. Toda topiči ali možnarji ne smejo biti premajhni in tudi železnice, skozi katero se strelja, ne sme biti prekratka.

2. Kaj pravijo učenjaki.

Gotovo čudno, da, neverjetno je, da tisti učenjaki, ki so nalašč za to nastavljeni, da opazujejo vremenske izpremembe, še zdaj prav ne vedo, zakaj in kako se dela toča v oblakih. Eni pripisujejo to silnemu viharju, ki nad oblaki drvi in povzroča, da vodne kapljice, iz katerih obstoje oblaki, shlape, pri čemur toliko toplote porabijo, da nastane mráz pod ničlo termometra. Torej zmrznejo kapljice v oblakih, ležečih pod viharjem, in padajo kot toča na zemljo. Drugi menijo, da povzročajo točo električni toki; tretji trdijo, da pri toči stoje najvišji oblaki tako visoko (3000—6000 m), da so kapljice v njih že zmrznjene, sicer le drobne, ko pšeno. Kadar pa to pšeno začne padati, zmrzuje v spodnjih oblakih zmiraj več vode okoli teh zrn in pade več ali manj debela toča. Da bi oblaki pri nevihtah res stali tako visoko, temu moramo oporekati. Kdor je kedaj stal na kaki višji gori, le 1500—2000 m visoki, in je slučajno videl, kako pod njegovimi nogami ravsaja nevihta, bo priznal, da so najnevarnejši oblaki le 800—1500 m visoko.

Jaz vidim n. pr. od svoje hiše Konjiške gore in Boč nad Poljčanami ter sem se dostikrat prepričal,